

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

M Ū S O R F Ū Z E T

1984. január - február hó

A füzet tartalmazza:

**a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
előadásait, valamint közérdekű közlményeit.**

**Minden kedves tagtársunknak
eredményekben gazdag, boldog
új esztendőt kíván a Társulat**

Vezetősége

Február 9. /csütörtök/

15. óra Lénárt László

A Bükk-hegységi Létrási-vizesbarlang környékének
földtani-vizföldtani viszonyai

/Közös rendezvény a Magyar Hidrológiai Társaság
Észak-magyarországi Területi Szervezetének Hidro-
geológiai Szakosztályával és a Magyarhoni Földtani
Társulat Észak-magyarországi Területi Szervezeté-
vel./

Az előadás helye:

MTESZ Székház, Miskolc
Szemere u. 4.

Február 20. /hétfő/

17.00 óra Börcsök Péter - Kardos Attila - Kardos László

Beszámoló a franciaországi Nemzetközi Barlangi
Mentő Találkozóról

A Pannónia Barlangkutató Csoport három tagja
részt vett a francia Nemzeti Szpeleológiai
Központban /Saint Martin en Vercors/ 1983.
szeptember 17. - október 1. között megrendezett
találkozón.

Az előadók film- és diavetítés keretében számol-
nak be élményeikről és a gyakorlat során szer-
zett tapasztalatokról.

A vetítés helye:

Budapest, VI.,
Anker köz 1.
főemelet 11.

Előzetes értesítés

Az MKBT és az NME rendezésében /külső és belső szervek támogatásával/ 1984 szeptemberében, csütörtöktől vasárnapig terjedő időben, Miskolcon "Oktatási intézmények karszt- és barlangkutató tevékenységének tudományos eredményei" címmel országos tudományos konferenciát tartunk a 20 éves a szervezett miskolci egyetemi barlangkutató alkalmából.

A konferencián előadással részt vehet, aki

- bármely oktatási intézmény rendes hallgatója, tanulója, ill. tanulmányait 1980-ban /vagy utána/ fejezte be, vagy
- aki bármely oktatási intézmény oktatója vagy nem oktató dolgozója, vagy
- aki oktatási intézmény barlangkutató csoportjának aktív tagja, vagy
- az NME barlangkutató csoportjainak volt tagjai.

A tematika kötetlen, a karszt- és barlangtudomány bármely részét feldolgozó szakmai értékű előadásokat várunk. Több előadó esetén legalább egynek az előző feltételeknek meg kell felelni.

Az előadásokat csütörtök-pénteken tartjuk. Egy előadás max. időtartama 20 perc, melyet vita követ.

Az előadások után szombaton és vasárnap terepi programot tervezünk, melyen az egyetemi eredményeket kívánjuk bemutatni.

Szombaton baráti összejövetelre kerül sor, a régi egyetemi csoportbeli kutatókat is meghívjuk. A tábortüzi védőital ellátást a helyszínen megszervezzük.

A rendezvényre a miskolci egyetemi barlangkutató eredményeit bemutató kiadványt, emléklapot, utólag pedig az előadásokat tartalmazó külön kiadványt kívánjuk megjelentetni.

A barlangkutató tevékenységünk népszerűsítése érdekében kiállítást és diaparádét szervezünk. Ez utóbbin egy személy max. 30 diával vehet részt.

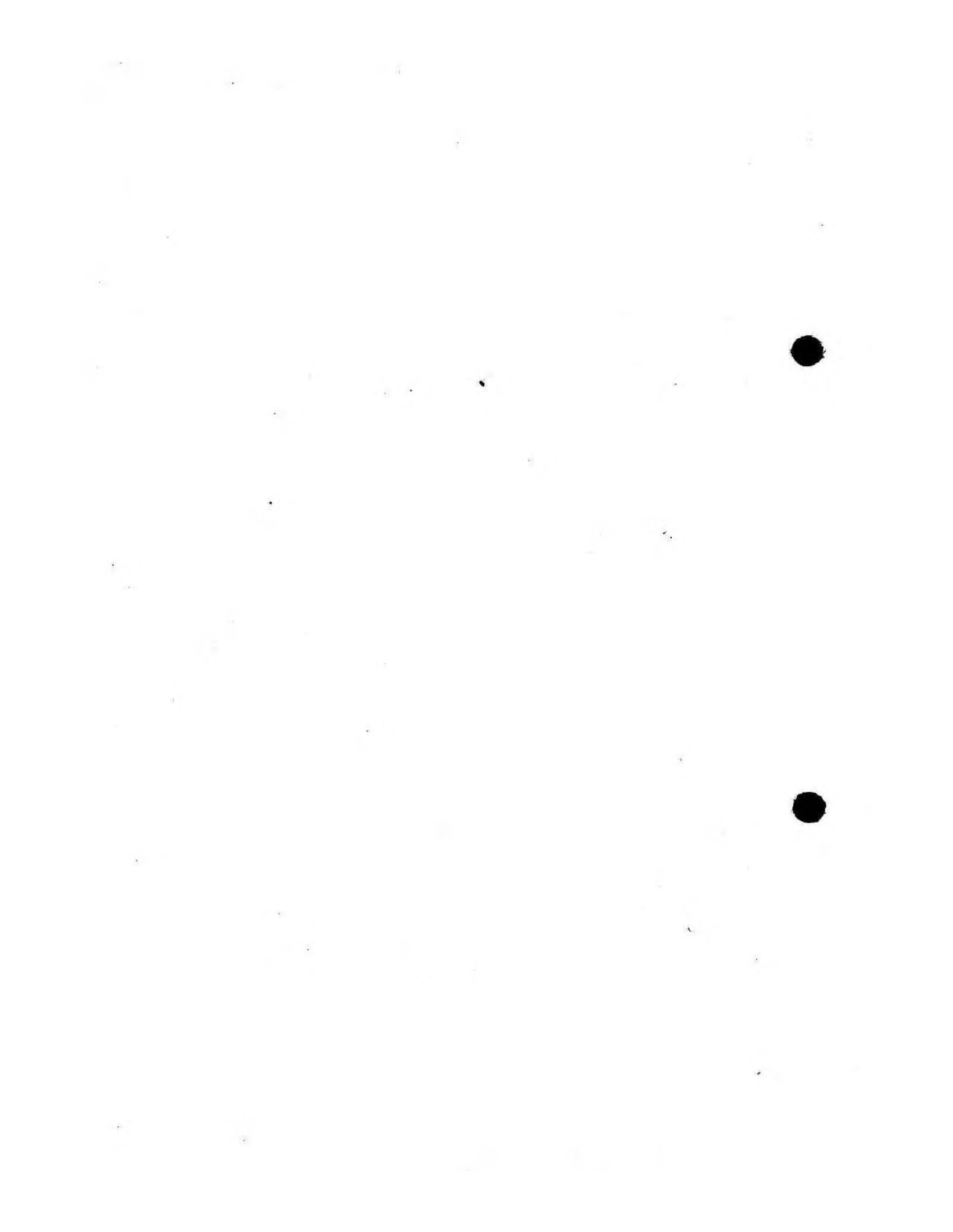
A konferencia végleges költségei még nem ismertek. Előzetesen kb. 500-600 Ft részvételi díj várható, melyben a szervezési költségek, az ellátás, a két kiadvány, az emléklap, a kiállítási belépő, a baráti összejövetel költségei foglaltaknak.

Érdeklődés esetén a mellékelt jelentkezési lapot a szervező bizottság titkárának címére /Lénárt László, Miskolc-Egyetemváros, Földtan-Teleptani Tanszék 3515/ 1984. január 31-ig szíveskedjék eljuttatni.

Nem előadó érdeklődőket is szívesen látunk!

Jó szerencsét !

Rendező Bizottság

ViSSzaküldési határidő: 1984. I. 31.

Cím: Lénárt László
Miskolc-Egyetemváros
Földtan-Teleptani Tsz. 3515

Előzetes jelentkezési lap

Bejelentem, hogy az "Oktatási intézmények karszt- és barlang-
kutató tevékenységének tudományos eredményei" c. országos tudomá-
nyos konferencián előadóként - hallgatóként részt kívánok
venni.

Név: . . . . .

Intézmény neve: . . . . .

Levelezési cím: . . . . .

Az előadás címe, rövid tartalma: . . . . .

. . . . .

. . . . .

. . . . .

. . . . .

. . . . .

. . . . .

A diaprojékció vetíteni kívánok. A bemutató címe: . . . . .

. . . . .

Az előadások alatt /szerda-csütörtök-péntek éjjelre/ szállást
kérek - /nem kérek, mert szállásom lesz/.

Terepen szombat éjjel fekvőhely biztosítását kérem - /nem kérem,
mert saját sátrat kívánok használni/.

Terepre saját /vagy intézményi/ gépkocsival megyek /igen - nem/.

A kiállításához miskolci egyetemi témájú anyagot /fénykép, postai
képeslap, térkép, dokumentum stb./ és/vagy régi karbidlámpát
tudok kölcsönadni, mégpedig .....

. . . . .

aláírás

NEMZETKÖZI LÁMPAFLÓRA

KOLLOKVIUM

1984. október 10-13.

Budapest

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal és a Környezetvédelmi Intézet támogatásával kollokviumot rendez az idegenforgalmi barlangok növényesedése tárgyában. Az utóbbi évtizedekben, az idegenforgalom ugrásszerű növekedése következtében, világszerte egyre nagyobb gondot okoznak a megvilágítás hatására megjelenő és a természetes színeket, formákat elfedő algák, mohák és harasztok. A barlangok természetes állapota megőrzésének, a védekezésnek a módjai még kevésbé ismertek, ill. ilyen irányú kísérletek ezidáig kis számban és elszigetelten folytak. Célszerűnek látszik tehát a tapasztalatok, vélemények nemzetközi kicserélése.

Témakörök:

1. A lámpaflóra biológiai kérdései
2. A lámpaflóra elleni védekezés módszerei

Előadások:

A fenti témakörökben kérjük előadásaik /max. 10 gépelt oldal + ábrák/ bejelentését a mellékelt jelentkezési lapon. Az előadásokat a kollokvium idejére kiadványban kívánjuk megjelentetni. Ezzel az előadások időtartamát kívánjuk rövidíteni, hogy több idő maradjon a vitára, tapasztalatcserére.

A kollokvium hivatalos nyelve: magyar, angol, német.
Szinkrontolmácsolásról gondoskodunk.

Előzetes ütemterv: 2 nap szakülés Budapesten,
2 nap tanulmányut a témához kapcsolódó idegenforgalmi barlangokban.

Előzetes költségek:

Részvételi díjak:

Teljes jogú résztvevő /részt vehet a kollokvium valamennyi rendezvényén, fogadásán, megkapja a konferencia anyagait/	600 Ft
Kisérő résztvevő /részt vehet a kollokvium fogadásán és egyéb, nem szakmai rendezvényén/	400 Ft
Levelező résztvevő /beküldött előadása megjelenik a kollokvium kiadványában, a kollokvium anyagait postán megkapja/	300 Ft
A tanulmányut költsége /autóbusz, szállás, étkezés/	1200 Ft

Szállás:

Budapesten hotelben /fő/nap/ 500-1000 Ft

Budapesten magánshálláson /fő/nap/ 250- 350 Ft

A végleges költségeket a 2. körlevélben adjuk meg.

Időütemezés:

Előzetes jelentkezések visszaküldése 1984. január 15.

Második körlevél kiküldése 1984. március 1.

Végleges jelentkezések, az előadások és a részvételi díjak beküldése 1984. május 31.

Végleges program kiküldése 1984. szeptember

Kérjük írógéppel vagy nyomtatott
betűkkel kitölteni!

Előzetes jelentkezés

a Nemzetközi lámpaflóra kollokviumra

Név: . . . . .

Foglalkozás: . . . . .

Munkahely megnevezése: . . . . .

Munkahely címe: . . . . .

Lakcím: . . . . .

Hová kéri a további értesítéseket /kérjük aláhuzni/:

munkahely

lakás

Előadásának címe: . . . . .

. . . . .

Tartalmi kivonata /5-10 sor/:

Beküldendő: 1984. január 15-ig

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat címére:

1061 Budapest, VI., Anker köz 1. Telefon: 217-293

Megnyílt a Magyar Földrajzi Gyűjtemény

1983. október 7-én a Pest megyei Múzeumi és Műemléki Hónap keretén belül megnyílt Érden a Magyar Földrajzi Gyűjtemény és a Magyar Utazók, Földrajzi Felfedezők című első állandó kiállítása.

A kiállítás célja, hogy eredeti dokumentumok, azok másolata, valamint tárgyi emlékek segítségével bemutassa, milyen szerepet játszott a magyarság Földünk megismerésében.

Az esztétikusan és közérthetően felépített és elrendezett gazdag gyűjteményben - szerényen bár - a barlangkutatás története is helyet kapott.

A kiállítás helye: Érd Régi Tanácsház

/Budai ut 4./

Nyitva: keddtől péntekig 14-18 óráig
szombaton és vasárnap 10-18 óráig

H I R E K

A Honvéd Aurora barlangkutatói a Bukaresti Szpeleológiai Intézet kutatóival való együttműködés keretében 1983. november 10-14. között kutatóexpedícióon vettek részt a Sura Mare-barlangban.

/Akkik látták, bizonyára emlékesnek a bukaresti barlangkutatók oszadalatos, a Sura Mare-barlangot bemutató, senei aláfestéssel kísért diaporámás vetítésére, amelyre 1981-ben a Társulatban került sor./

As alacsony vízállás kedvezett a kutatásnak, de így is neoprén ruhára volt szükség, mivel általában derékig, mellig ért a víz, helyenként uszni kellett.

Erőkimélés miatt a forrástól 2600 méter távolságban, egy táborozásra alkalmas terebben három éjszakát bivakoltak a résztvevők.

As akció során sikerült tuljutni az 1968 óta végpontot jelentő, a bejárattól 3200 méterre levő szifonon és több mint egy kilométert továbbhatolni a barlang főágában. A jelenlegi végpontot egy kb. 20 méter magasságból aláhulló vizesés jelenti.

As ujonnan felfedezett részben szép képsédmények, vizesések, termek találhatók, többek között egy hatalmas, több mint 150 méter hosszan elnyuló terem, amelyet a felfedezők Barátság-teremnek nevestek el.

A kutatók egy másik csoportja a barlang főágának ismert részéből több mint 50 métert felmászva egy felső járatot talált, melyből kb. 120 méter hosszú, igen széles folyosót tártak fel.

As új részek feltérképezésére és a további feltáró kutatásokra 1984-ben kerül sor.

Taródi Péter

A Társulat Ifjúsági Fotópályázatára sajnálatos módon csak egy pályázó /Tarjányi Katalin, jelige: Csiga/ küldött be képanyagot.

A bíráló bizottság a fekete-fehér papirkép-kollekciót 400 Ft különdíjban részesítette.

Gazdag László
az Ifjúsági Bizottság
vezetője

X X X

Tájékoztatjuk a tagtársakat, hogy az Acheron Barlangkutató Szakosztály a Cserszegtomaji-kutbarlangot lezárta.

A látogatás időpontját kérjük a szakosztállyal egyeztetni.

Kárpát József

X X X

Dr. Balázs Dénes, Társulatunk társelnökét, a Karst és Barlang főszerkesztőjét a Társulat érdekében kifejtett sokéves, eredményes tevékenysége elismeréseként a MTESZ 1983. november 24-én megtartott Országos Elnökségi ülésén MTESZ-Díjjal tüntették ki.

Kiegészítésként közöljük, hogy az 1984. február 11-18. között megrendezésre kerülő kutatásvezetői tanfolyam esetében / azok számára, akik a technikai tanfolyam felmentési feltételeivel nem rendelkeznek / a technikai tanfolyam utólagos elvégzése, illetve a vizsga letétele szükséges.

FIGYELEM I

Az MKBT Oktatási Bizottsága a magyar speleológiai oktatási rendszer keretében barlangi kutatásvezetői tanfolyamot rendez 1984. február 11-18. között Aggteleken, a Barlangszállóban.

Az oktatási rendszer felépítését, a részletes tematikát, a felmentési feltételeket, a rendező szervekre, a vizsgáztatásra, a szerzett képesítésre vonatkozó összeállítás egy-egy példányát a csoportvezetőknek megküldtük, de azok az MKBT és az MTSZ Titkárságán is beszerezhetők.

Oktatási Bizottság

A Magyar Természetbarát Szövetség Barlangbizottsága külön kérésére az alábbi hirt közöljük:

Mint ismeretes a speleológiai oktatási rendszer első három tanfolyamának a Barlangjáró I. /alapfoku/-, a Barlangjáró II. /technikai/- és a Turavezetői tanfolyam szervezője a Magyar Természetbarát Szövetség, illetve annak Barlangbizottsága. /Alapfoku tanfolyamot az MTSZ előzetes jóváhagyásával az egyes csoportok, szakosztályok, területi szövetségek is rendezhetnek./

A tanfolyamok beindítása előtt az MTSZ, a régebben turázóknak a rendszeres gyakorlat alapján megszerzett ismereteit kívánja elismerni, aminek alapján az alábbi felmentések adhatók:

- alapfoku tanfolyam látogatásáól két év, vizsgája alól 3 év;
- technikai tanfolyam látogatása alól 5 év, vizsgája alól pedig 10 év rendszeres és aktív barlangturázó tevékenység mentesít;
- barlangi turavezetői tanfolyam látogatása alól 10 év barlangturázó és 7 év rendszeres turavezetői gyakorlat mentesít, vizsgát azonban mindenkinek tennie kell.

Mentesítés kizárólag ezen egy alkalommal, az oktatási rendszer beindításakor adható azoknak, akik felmentési igényüket 1984. február 15-ig eljuttatják az MTSZ Barlangbizottsághoz, a Bp. VI. Bajosy Zsilinszky ut 31. címre. A felmentési kérelmek tartalmazzák a nevet, lakcímet, a szervezeti hovatartozást, a rendszeres tevékenység kezdetét, a teljesítményadatokat /a legnehezebb turateljesítmények felsorolását, max. tíz tura/ és a szervezet /csoport, szakosztály/ vezetőjének igazolását a teljesítményadatok hitelességéről, valamint javaslatát a kért mentesség megadására.

Az alapfoku vagy a turavezetői tanfolyamokat régebben végzettek felmentése automatikus, de az adatok pontosítása érdekében kérjük őket is, hogy az elvégzett tanfolyam évről és szervezőjéről értesítsék a bizottságot.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a technikai tanfolyam elvégzésének feltétele az alapfokú tanfolyami végzettség megléte, a turavezetői és az MKBT által szervezett kutatásvezetői tanfolyamra pedig technikai tanfolyami végzettséggel lehet jelentkezni.

Várható továbbá, hogy a kutatásvezetést és a turavezetést az OKTH a megfelelő végzettséghez fogja kötni.

Saját érdeke ezért mindenkinek, hogy felmentési ügyét a kért határidőig rendezze.

Taródi Péter

MTSZ Barlangbizottság

Felhívjuk

a Területi Szervezetek,
a Szakbizottságok, valamint
a Barlangkutató Csoportok

vezetőinek figyelmét, hogy

1983. évi jelentésüket

1984. február 15-ig a Társulat Titkárságára /1061 Budapest
Anker köz 1./ sziveskedjenek megküldeni.

Beküldendő példányszám:

Területi Szervezetek, Szakbizottságok

2 példány

Barlangkutató csoportok

4 példány

/2 pld. a Társulat dokumentációja, illetve a Beszámoló szer-
kesztésére /utóbbi fényképek nélkül/, 2 pld. az Országos
Környezet- és Természetvédelmi Hivatal Felügyelősége, illetve
a Környezetvédelmi Intézet Barlangtani Osztálya részére./

Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutató pályázat

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat Elnöksége és az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal annak érdekében, hogy elősegítse a Társulat keretében folyó karszt- és barlangkutató tevékenységet, főként a kutató és feltáró munka megfelelő szintű dokumentálását, az elért eredmények összefoglalását, valamint ezek értékelését, évenként ismétlődően

Cholnoky Jenőről elnevezett pályázatot

ír ki.

A pályázat díjazására a Társulat 12.000 Ft-ot, az OKTH 20.000 Ft-ot biztosít.

A pályázat díjai:

egy	I. díj	6000 Ft és oklevél
két	II. díj	5000 Ft és oklevél
három	III. díj	4000 Ft és oklevél

A Bíráló Bizottság, a pályázatok áttekintése után fenntartja magának a jogot a pályázat díjainak megváltoztatására, azzal a kitételrel, hogy az I. helyezéért járó pályadíj nem lehet több a kiírt összegnél.

Pályadíj nem adható azoknak a pályázóknak, akiknek jelentésére adott pontszám a 60-at nem haladja meg.

Különdíjak kiosztására 4000 Ft áll rendelkezésre, amelyet a Bíráló Bizottság elsősorban dokumentatív értékű és a barlangvédelem érdekében végzett munkáért ill. rész munkáért ítél oda. Különdíjjal az 1-3. helyezett nem díjazható.

A pályázatok beadási határideje: 1984. II. 15.

A pályázatok a fenti napon 19 óráig a Társulat Titkárságán /Bp. Anker köz 1./ adhatók le, vagy 15-én 24 óráig /15-i postabélyegző/ postán küldhetők el.

A pályázaton kizárólag a Társulat keretében működő csoportok, ill. kutató kollektívák /nem megbizásos munkát végző ad hoc bizottságok, előzetes munkatervet benyújtó legalább 3 egyéni kutatóból álló kollektívák/ vehetnek részt, éves jelentésükkel ill. zárójelentésükkel.

A jelentések nem tartalmazhatják az előző években leadott részek ismétlését, lezárult kutatás összefoglalása kivételével, akkor is csak röviden, nem szó szerinti ismétlésként.

Nem értékelhető a megbizásos munkák keretében végzett tevékenység. Külföldön végzett kutatási eredmények nem kerülnek értékelésre.

A pályázatok 4 példányban küldendők be a Társulat Titkárságára, melyből 2 példányt a Társulat, 2 példányt az OKTH kap. /A 4 példányból 3 azonos kivitelű fotókkal illusztrált legyen, 1 példány fotók és diszes kötéll nélküli szerkesztési példány./

A Biráló Bizottság a pályázat beadási határidejét követően regisztrálja a beérkezett pályázatokat, megállapítja, hogy melyek azok, amelyek a pályázat kiírásának megfelelően elbírálásra kerülnek. A pályázaton nem kerülnek értékelésre azok a jelentések, amelyek csak formális jelentéskötelezettségnek tesznek eleget, illetve azok, melyeknek benyújtói külön kérik, hogy jelentésük a pályázaton ne vegyen részt.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a pályázaton nem vesznek részt azok a jelentések sem, amelyek nem a kiirt határidőre, vagy nem az előirt példányszámban érkeztek be.

Kérjük, törekedjenek a tömör, lényegre törő fogalmazásra, az elbeszélő, nem informatív közlések mellőzendők.

A pályázatok felépítésének és értékelésének szempontjai:

1. Tárgyévi munkaterv /a munkaterv végrehajtásának értékelése/	0-5 pont
2. Összefoglalás /a jelentés felépítésének sorrendjében, fejezetenként az eredmények tömör meg- fogalmazás/	0-5 "
3. A feltáró tevékenység ismertetése /a barlang neve, helymeghatározása, negatív eredmény is ismertetendő, új sza- kasz hossza, ismertetése, térképe /térkép- minőség pontozása az 5. pontban/ és egyéb dokumentációja/	0-15 "
4. Tudományos kutatás, feldolgozás ismer- tetése /különböző vizsgálatok, feldolgozások, kataszterezések összefoglaló eredményei, táblázatok stb. kiemelve az új eredménye- ket/	0-25 "
5. Térképmellékletek /csak új feltárások ill. új felmérések térképe melléklendő, a nemzetközi jel- kulos és a felmérési jegyzőkönyv figyelembe vétele/	0-10 "
6. Fotódokumentáció /mind művészi, mind dokumentációs fel- vételek, hangsúly a dokumentatív értéken legyen/	0-10 "
7. Csoporttevékenység /csoportlétszám, fenntartó szerv, vezető, összejövetelek helye, gyakorisága, rendez- vények, előadások, oktatás, turák, tanulmány- utak, stb. megjelent publikációk felsorolása/	0-10 "
8. Függelék /önálló szakdolgozat, TDK-dolgozat, tanfolyami anyag stb./	0-15 "
9. A jelentés kivitele /esztétikum, helyesírás, földrajzi nevek írása/	0-5 "

A térképmellékleteket és fotódokumentációt nem szükséges külön fejezetben közölni, hanem a meg-
felelő szöveges részhez csatolható.

100 pont

KÜLFÖLDI RENDEZVÉNYEK

A Prágai Szpeleológiai Club a Cseh Szpeleológiai Társulat támogatásával 1984. május 31. - június 3. között a Cseh Karszton rendezi meg a VI. Nemzetközi Barlangkutató Találkozót.

A találkozó programjában az alábbiak szerepelnek:

- dia és filmvetítéssel egybekötött vitaestek
- felszerelésbemutató
- mentéstechnikai bemutató
- felszíni és felszín alatti kirándulások
- mászóverseny
- tábortűz

A körlevél a Társulat Titkárságán megtekinthető.

F E L H I V Á S

az 1984. évi tagdíjak befizetésére

Mint már az előző évben közöltük, a tagdíjcsékkék előállításai költségének jelentős emelkedése miatt, a tagdíjbefizetés módja az alábbiak szerint változik meg:

- a Társulat visszatér a korábban érvényben levő helyszini /Titkárság/ befizetéshez, elsősorban az egyéni tagok részére,
- a csoportok szintén a helyszinen fizethetnek be, lehetőleg a csoportvezetők, ill. a csoportok által megbízott összekötők útján, egy összegben,
- a vidéki csoportok részére, amennyiben a helyszini befizetésre /választmányi, vagy csoportvezetői ülés/ nincs alkalom, külön kérésre /amíg a készlet tart/ régi befizetési csekket tudunk biztosítani,
- egyébként a rózsaszín postai csekkben a tagdíj bármikor befizethető, feltüntetve, hogy az az MKBT tagdíja.

1984. évi tagdíj:

Felnőtt tagoknak	150,- Ft
Ifjúsági, katona és nyugdíjas tagoknak	60,- Ft

Titkárság

M E G J E L E N T I

MÁTYÁS-HEGYI-BARLANG

1 : 250

Magyarország barlangtérképei kiadványsorozat. A térkép-
anyagokat szerkesztette, rajzolta és a szöveget írta:
Kárpát József.

Kapható a Társulat Titkárságán.

Ára: 35 Ft

x x x

Aggteleki Tájvédelmi Körzet

Bioszféra Rezervátum

Szerkesztette: Dr. Bartus Elemér

A "Földtani és víztani értékek, barlangok, paleontológia"
című fejezetet Lénárt László írta.

Kapható a Társulat Titkárságán.

Ára: 7 Ft

